

ALV 14.02.03

Voorstel nieuwe verenigingsstructuur

Ter bespreking en vaststelling in ledenvergadering 9 oktober

Inleiding

De NVGzP groeit uit zijn jas: in iets meer dan anderhalf jaar is het aantal leden gegroeid van 250 naar meer dan 1.600, en de activiteiten van de vereniging zijn navenant toegenomen. Dat vraagt om een bezinning op de structuur van de vereniging.

- **slagvaardigheid:** hoe zorgen we dat we slagvaardig richting kunnen geven aan ons beleid, en in kunnen spelen op actuele ontwikkelingen?
- **betrokkenheid:** hoe kunnen we de leden beter betrekken bij het beleid van de vereniging?
- **differentiatie:** hoe kunnen we zorgen dat deelgroepen, zoals specialisten en piogs, een duidelijker eigen plaats krijgen?
- **werkbaarheid:** hoe voorkomen we dat het bestuur overbelast raakt?

Hiertoe doet het bestuur onderstaand voorstel voor een nieuwe verenigingsorganisatie. Bij de totstandkoming van dit voorstel is het advies betrokken van Frans Huizenga, organisatieadviseur en mede-auteur van "Architectuur van verenigingen". Huizenga was eerder betrokken bij het ontwerp van een nieuwe verenigingsstructuur van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie en de VGct.

1. Centrale As: bestuur en ledenraad

Vertrekpunt bij de organisatie van een vereniging is het bestuur en de ledenvertegenwoordiging:

- wie vormt het bestuur van de vereniging?
- hoe houden leden toezicht op het bestuur en het beleid van de vereniging?

Thans kent de NVGzP een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur (DB) en een ledenvergadering. Dit acht het bestuur niet langer adequaat:

1. In de ledenvergadering is slechts een zeer klein deel van de leden vertegenwoordigd; de representativiteit van de ledenvergadering is niet gewaarborgd;
2. De bestuursrol is op een onduidelijke manier verdeeld tussen DB en algemeen bestuur.

Om deze reden wordt voorgesteld over te gaan tot instelling van een ongedeeld bestuur en een ledenraad.

Te nemen besluit:

De ledenvergadering besluit tot instelling van een ongedeeld bestuur en een ledenraad.

Het bestuur bestuurt de vereniging.

De ledenraad komt in de plaats van de ledenvergadering als hoogste orgaan van de vereniging als bedoeld in art. 2:39 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek. Zij houdt toezicht op het bestuur, o.a. door de goedkeuring van het strategisch beleid, het jaarplan, de begroting, het jaarverslag en het financiële jaarverslag van de vereniging.

Toelichting

Belangrijkste wijziging is dat de rol van de ledenvergadering wordt overgenomen door de ledenraad. Dit betekent dat er een vaste, representatieve vertegenwoordiging van leden wordt gevormd die het hoogste orgaan vormt binnen de vereniging.

2. Samenstelling en benoeming bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor

- de beleidsvoering van de vereniging: de ontwikkeling van het beleid en de (bewaking van) de uitvoering ervan;
- de externe vertegenwoordiging van de vereniging.
- het aansturen van bureau en directie
- slagvaardig reageren op externe ontwikkelingen

Het huidig bestuur van de NVGzP bestaat uit ca. 12 personen. Daarnaast fungeert een DB bestaande uit vier personen. *De facto* treedt het DB vaak op als bestuur, en heeft het AB de rol van toezichthouder op het bestuur.

Voorgesteld over te gaan tot een klein bestuur, zonder onderscheid tussen AB en DB. De toezichthoudende rol van het AB wordt overgenomen door de ledenraad.

Te nemen besluit:

1. Het bestuur bestaat uit vijf leden
2. Bestuursleden worden benoemd door de ledenraad.
3. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van drie jaar; zij kunnen één maal herbenoemd worden.
4. De voorzitter en de penningmeester worden in functie benoemd, de overige functies (secretaris, etc.) worden door het bestuur in onderleg overleg verdeeld.
5. Bestuursleden dienen lid te zijn van de vereniging.
6. Samenstelling van het bestuur geschiedt op basis van competenties, niet op basis van vertegenwoordiging.
7. Alle leden kunnen zich kandidaat stellen voor een bestuurszetel. Selectie geschiedt op basis van een profiel, dat wordt opgesteld door het zittend bestuur en goedgekeurd door de ledenraad.

Toelichting

De ledenraad benoemt de leden van het bestuur. Primair uitgangspunt bij deze benoeming is niet representativiteit, maar bestuurlijke kwaliteit (pt.6).

Er is overwogen of ook niet-leden op kunnen treden als bestuurder. Dit naar het model van sommige andere beroepsverenigingen (o.a. NIP), die door de benoeming van 'politieke zwaargewichten' beogen hun bestuurlijke kwaliteit en invloedslijnen te versterken. Vooralsnog acht het bestuur de nadelen hiervan groter dan de voordelen.

3. Directeur

Het bestuur wordt thans ondersteund door een coördinator. Deze heeft geen formele status: hij kan juridisch niet namens de vereniging optreden. Ook is hij voor al zijn acties afhankelijk van besluitvorming in het bestuur. Dit leidt tot een grote belasting van het (dagelijks) bestuur en beperkt de mogelijkheden tot uitbouw van de professionele ondersteuning.

Daarom wordt voorgesteld om, in navolging van andere verenigingen van vergelijkbare omvang, in de verenigingsorganisatie de positie te creëren van een directeur.

Te nemen besluit

In de Statuten van de vereniging wordt plaats ingeruimd voor een directeur. De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden ter realisering van de doelstellingen en het beleid van de vereniging, binnen de door het bestuur vastgestelde kaders.

De directeur is o.a. belast met de voorbereiding van vergaderingen van bestuur en ledenraad, de uitvoering van besluiten van het bestuur, de leiding van het bureau en de aanstelling van andere medewerkers. Daarnaast speelt hij/zij samen met het bestuur een rol in de vertegenwoordiging van de vereniging naar buiten toe.

4. Samenstelling en verkiezing ledenraad

Eén van de doelen die met professionalisering van de vereniging wordt beoogd, is de betrokkenheid en inbreng -en daarmee de controle op het bestuur van de vereniging- van de leden te vergroten.

Met het instellen van een ledenraad wordt de realisering van dat doel mogelijk gemaakt. De samenstelling van de ledenraad garandeert een evenwichtige en duurzame betrokkenheid van de leden. De in de ledenraad aanwezige kennis, deskundigheid en ervaring bevordert een efficiënte maar ook effectieve controle op het beleid van het bestuur.

Te nemen besluit:

1. De ledenraad bestaat uit 24 leden en wordt gekozen voor een periode van drie jaar.
2. De ledenraad wordt gekozen door de leden. Alle (gewone) leden kunnen zich kandidaat stellen voor de ledenraad.
3. Samenstelling van de ledenraad geschiedt op basis van vertegenwoordiging. Om deze vertegenwoordiging te waarborgen worden de leden ingedeeld in kieskringen.
4. Elk lid krijgt twee stemmen.
 - o De eerste stem is gebaseerd op het opleidingsniveau. Hiervoor zijn drie kieskringen beschikbaar: (piog, gz-psycholoog, specialist). Dat betekent dat een lid zijn stem uit kan brengen op kandidaten die binnen zijn kieskring kandidaat zijn gesteld.
De helft van de leden van de ledenraad wordt gekozen op basis van opleidingsniveau. Vooraf wordt vastgesteld hoe deze zetels verdeeld worden over de drie kieskringen. Dit gebeurt op een zodanige manier dat de verdeling een zo evenredig mogelijke afspiegeling is van het ledenbestand. Dus als een kwart van leden specialist is, wordt een kwart van dit gedeelte van de ledenraad gereserveerd voor vertegenwoordigers van die specialisten.
 - o De tweede stem is gebaseerd op de werksetting. De leden geven van te voren zelf aan tot welke werksetting zij behoren. Zij kunnen een stem uitbrengen op een kandidaat die hun werksetting vertegenwoordigt.
De helft van de leden van de ledenraad wordt gekozen op basis van de werksetting. Het aantal zetels per werksetting is een zo evenredig mogelijke afspiegeling van het ledenbestand. Dus als een kwart van de leden vrijgevestigd is, wordt een kwart van dit gedeelte van de ledenraad gereserveerd voor vertegenwoordigers van de vrijgevestigden.
Op basis van de huidige samenstelling van het ledenbestand wordt vooralsnog gekozen voor vier werksettingen: GGZ – dienstverband; GGZ – vrijgevestigd; Kinder- en jeugdzorg; overige settingen.

Toelichting

Bovenstaande werkwijze in de verkiezing garandeert een vertegenwoordiging in de ledenraad die overeenkomt met de samenstelling van het ledenbestand. Het bevordert bovendien dat de onderscheiden ledengroeperingen (piog, gz-psycholoog, specialist) zich in voldoende mate kandidaat stellen.

De ervaring leert dat de optimale omvang van een ledenraad 16-30 leden is. Op basis hiervan is gekozen voor 24 leden. Dit zorgt voor voldoende volume, maar houdt de ledenraad tegelijkertijd 'manageable'.

Op basis van de huidige samenstelling van het ledenbestand zou de vertegenwoordiging van verschillende groepen leden in de ledenraad op dit moment als volgt zijn:

I.	Piog1	Gz-psy	Gz-psy	Gz-psy	Gz-psy	Gz-psy	Gz-psy	Gz-psy	Gz-psy	KP/KNP	KP/KNP	KP/KNP
II.	Vrijg	Vrijg	Vrijg	GGZ	GGZ	GGZ	GGZ	GGZ	Jgd	Jgd	Ov.	Ov.

N.B. De indeling van werksetting is eigenlijk een samenvoeging van twee dimensies: werkveld en vrijevestigd/dienstverband. Dit leidt ertoe dat een lid tot meerdere groepen kan behoren. Om die reden is ervoor gekozen dat een lid zelf bepaalt tot welke kieskring hij wil behoren. Op deze manier kan hij/zij de belangen die voor hem het zwaarste wegen, in zijn stem tot uitdrukking brengen.

5. Inbreng leden

Door de instelling van een ledenraad worden de leden van de vereniging vertegenwoordigd. Leden kunnen ook actief zijn in commissies, of in een afdeling (bijvoorbeeld voor specialisten). Daarnaast zal het bestuur de leden ook zelf actief informeren, bijvoorbeeld door nieuwsbrieven, berichten op de website of andere convocaties.

In ieder geval zal het bestuur en/of de ledenraad minstens één maal per jaar een ledenbijeenkomst organiseren, waarin de leden over belangwekkende onderwerpen of ontwikkelingen worden bijgepraat en hun mening kunnen inbrengen.

Daarnaast zijn er mogelijkheden voor de leden om op correctieve wijze achteraf hun mening in te brengen. Een en ander leidt tot grote betrokkenheid en mogelijkheden inbreng te hebben in het verenigingsbeleid.

Ten derde kunnen leden zelf om een ledenraadpleging vragen, bijv. als een onderwerp naar hun mening onvoldoende aandacht krijgt in het beleid van de vereniging.

Te nemen besluit:

1. Minstens één maal per jaar vindt een ledenbijeenkomst plaats. Hier wordt in elk geval jaarlijks het geactualiseerde meerjarenplan besproken, voorafgaand aan de vaststelling daarvan door de ledenraad.
2. Als 5% van de leden bezwaar aantekent tegen een besluit van de ledenraad, dient het bestuur een correctief referendum te houden over dit besluit.
3. Als 5% van de leden een ledenraadpleging voorstelt over een bepaald onderwerp, dient het bestuur hieraan gehoor te geven.

6. Commissies

Een vereniging heeft een aantal sterke commissies nodig. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen twee soorten commissies:

1. **Zelfstandige commissies**, bijvoorbeeld kas-, klachten- of visitatiecommissie. Deze organen functioneren naast het bestuur, en hebben op hun terrein een zelfstandige bevoegdheid.
2. **Ondersteunende commissies**: worden door het bestuur ingesteld, functioneren onder verantwoordelijkheid van het bestuur voor het gevoerde beleid en krijgen bevoegdheden gemandateerd. Zij staan bij, maar controleren het bestuur uitdrukkelijk dus niet. Zij oefenen wèl (degelijk) invloed uit.

Tot op heden kent de NVGzP slechts een beperkt aantal ondersteunende commissies. Ter vergroting van de scope van de vereniging en ter ontlasting van het bestuur wordt voorgesteld het aantal commissies uit te breiden en ze een duidelijker plaats te geven in de verenigingsstructuur. Hierbij wordt in elk geval gedacht aan de instelling van een commissie psychodiagnostiek. Andere commissies kunnen veel meer een (sterk) tijdelijk karakter hebben, bijvoorbeeld voor een actueel themadossier zoals het hoofdbehandelaarschap.

Te nemen besluit:

1. Ter ondersteuning en ontlasting van het bestuur worden commissies ingesteld. Deze kunnen zowel van tijdelijke als van permanente aard zijn.2. Commissies worden ingesteld door het bestuur, en rapporteren aan het bestuur.

7. Afdeling specialisten

Binnen de NVGzP zijn twee beroepsniveaus vertegenwoordigd: de gz-psychologen en de specialisten (klinisch psychologen en klinisch neuropsychologen). In het algemeen lopen de belangen van beide groepen parallel of liggen in elkaars verlengde: voor beide beroepen relevant en wederzijds de positie van elk versterkend. Op deelonderwerpen kan er echter ook sprake zijn van afzonderlijke belangen, of activiteiten die specifiek voor een van beide doelgroepen relevant zijn.

Vanuit de Werkgroep klinisch psycholoog/klinisch neuropsycholoog is aangegeven dat zij prijs stellen op een eigen organisatie van specialisten binnen de NVGzP. Hiermee wordt gewaarborgd dat specialisten (in aantal altijd een minderheid) een eigen plaats en stem krijgen binnen de vereniging.

Voorgesteld wordt hiervoor statutair de ruimte te creëren voor de oprichting van Afdelingen binnen de vereniging. Afdelingen kennen een eigen, door de leden van de afdeling gekozen bestuur en kunnen een eigen beleid voeren, binnen de kaders die daaraan vanuit het algemeen bestuur van de vereniging worden gesteld.

Te nemen besluit:

1. Ten behoeve van specifieke deelgroepen van leden kunnen afdelingen worden ingesteld. Dit zijn segmenten van groepen van leden met een eigen bestuur, dat zelfstandig activiteiten kan ondernemen binnen de kaders die door het bestuur zijn vastgesteld.
2. Besloten wordt tot instelling van een Afdeling specialisten.